

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/307/2019
Identifikačné číslo spisu:	7605201061
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:7605201061.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu C. I., bývajúceho v Q., proti žalovanej N. I., bývajúcej v Q., zastúpenej Advokátskou kanceláriou Taragel a Počubayová, s.r.o., so sídlom v Spišskej Novej Vsi, Starosaská 11, o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov, vedenom na Okresnom súde Spišská Nová Ves pod sp. zn. 8C/16/2005, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 14. marca 2019 sp. zn. 3Co/296/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobca má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobca sa žalobou podanou na Okresnom súde Spišská Nová Ves (ďalej ako „súd prvej inštancie“) domáhal vyporiadania jeho bezpodielového spoluvlastníctva so žalovanou a to tak, že z vecí, ktoré mali strany sporu v bezpodielovom spoluvlastníctve sa prikáže do vlastníctva žalobcu nehnuteľnosť - novostavba dvojgaráže a bytovej jednotky v hodnote 1.200.000 Sk a na úplné vyporiadanie mu žalovaná vyplatí sumu 1.186.410 Sk a do vlastníctva žalovanej sa prikážu veci uvedené v žalobe, a jej by ostal záväzok zaplatiť zvyšok dlhu voči I..

2. Súd prvej inštancie rozsudkom zo 16. mája 2018 č. k. 8C/16/2005-1234 vo výroku I. určil, že z vecí, ktoré mali žalobca a žalovaná v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, pripadajú žalovanej do jej výlučného vlastníctva v podiele 1/1 (t. j. v celku) nehnuteľnosť a to dvojgaráž súp. č. XXXX stojaca na parcele registra „C“ č. 340/2, Druh stavby: Samostatne stojaca garáž, nachádzajúca sa v k. ú. Q., Mesto Q., Okres Q. podľa zápisu na Liste vlastníctva č. XXXX, vedeného Okresným úradom Q., katastrálnym odborom, podielový list podielového fondu S. z roku 2000 v počte 10 ks podielov vedený v N., podielový list podielového fondu - 5-ročný - B. z roku 2001 v počte 10 ks vedený v N., dlhopisový V. v počte 575 ks podielov vedený v N., akcie fondu L. v počte 232,922 ks. Vo výroku II. rozhodol, že žalovaná je povinná uhradiť nesplatenú časť úveru č. XXXXXXXXXXXX vo výške 730,31 Eur, vedeného v N.. Vo výroku III. rozhodol, že žalovanej pripadajú peňažné prostriedky na účte vedenom v I., pôvodné číslo účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 138,08 Eur, na účte vedenom vo C., pôvodné číslo účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 16,50 Eur, na účte vedenom vo C., pôvodné číslo účtu

XXXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 39,81 Eur, na termínovanom účte vedenom v T., číslo účtu XXXXXXXXXXXX vo výške 983,09 Eur, v B., na termínovanom účte pôvodne vedenom pod číslom: XXXXXXXX/XXXX vo výške 1.355,82 Eur. Vo výroku IV. rozhodol, že žalobcovi pripadajú peňažné prostriedky na účte vedenom vo L., pôvodné číslo účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 1.113,17 Eur, na účte vedenom vo C., pôvodné číslo účtu XXXXXXXXXXXX/XXXX vo výške 96,26 Eur, na účte vedenom v N., pôvodné číslo účtu XXXXXXXX/XXXX. vo výške 1.070,85 Eur. Vo výroku V. rozhodol, že žalovaná je povinná na úplné finančné vyporiadanie podielu z bezpodielového spoluvlastníctva manželov zaplatiť žalobcovi sumu 140.552,20 Eur a to do 6 mesiacov od právoplatnosti tohto rozsudku. Vo výroku VI. rozhodol, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania. Vo výroku VII. rozhodol, že Slovenská republika má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v trovách štátu v rozsahu 50 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Spišská Nová Ves samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku a vo výroku VIII. rozhodol, že Slovenská republika má voči žalovanej nárok na náhradu trov konania spočívajúcich v trovách štátu v rozsahu 50 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Spišská Nová Ves samostatným uznesením, po právoplatnosti tohto rozsudku. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po zrušení a vrátení veci Krajským súdom v Košiciach (ďalej ako „odvolací súd“) musel nanovo prehodnotiť možnosti prípadnej disparity podielov oboch strán sporu. V danom spore mal súd prvej inštancie za preukázané, že počas trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov - strán sporu títo žili spolu v spoločnej domácnosti, a teda nežili oddelene a ani nenadobúdali veci do bezpodielového spoluvlastníctva v oddelených bydliskách. Takže táto okolnosť nemohla byť určujúcou pre disparitu podielov strán sporu. Vo vzťahu k domáhaniu sa žalovanej, aby súd pri vyporiadaní dvojgaráže, ako aj jej čistého obchodného imania na jej podnikaní postupoval tak, aby žalobcu z týchto položiek nevyplácala, uviedol, že mal za preukázané, že predmetná dvojgaráž bola nadobudnutá zo spoločných prostriedkov manželov, (nie teda z výlučných, niektorého z nich, nakoľko príjem žalovanej z podnikania patrí do spoločného majetku manželov), a pokiaľ ide o čisté obchodné imanie žalovanej to tiež za trvania bezpodielového spoluvlastníctva manželov - strán sporu - patrilo do spoločného majetku strán sporu, pričom vzhľadom na vytknuté nedostatky v účtovníctve žalovanej, nebolo možné ustáliť hodnotu čistého obchodného imania pri vzniku bezpodielového spoluvlastníctva manželov, keďže za jeho trvania sa do podniku žalovanej uskutočnil vklad v hodnote 6.462.000 Sk a tiež výber v sume 7.250.263,78 Sk, bez náležitého a riadneho zdokladovania týchto účtovných operácií tak, aby pôvod týchto finančných prostriedkov a ich použitie neboli z hľadiska vedenia účtovníctva spochybnené. Čo sa týka starostlivosti o deti a rodinu, súd prvej inštancie uviedol, že z rozvodového spisu Okresného súdu Poprad nevyplynulo, aby samotný žalobca nejakým spôsobom rodinu zanedbával, prípadne aby to, že žalobca dosahoval podstatne nižšie príjmy ako žalovaná malo nejaký negatívny dopad na hospodárenie ich rodiny. Poznamenal, že odklon od zásady parity a stanovenie nerovnakej výšky podielov je v zásade namieste iba v prípade zjavne nerovnomernej účasti každého z manželov na zabezpečovaní starostlivosti a spoločnú domácnosť, pričom mal za to, že takéto okolnosti ako určujúce faktory pre disparitu podielov z vykonaných dôkazov nevyplynuli. Preto dospel k záveru, že podiely strán sporu majú byť rovnaké. Konštatoval, že vzhľadom na to, že žalovaná získala nehnuteľnosť - dvojgaráž, nachádzajúcu sa na ul. J. a zapísanú na Liste vlastníctva č. XXXX v hodnote 61.113 Eur, hodnotu čistého obchodného imania jej podniku v sume 213.372,58 Eur, zostatky k 22.9.2013 na svojich bankových účtoch v sumách 138,08 Eur, 983,09 Eur, 1.355,82 Eur a upravené zostatky na jej bankových účtoch v sumách 16,50 Eur a 39,81 Eur, akcie fondu WIOF Balanced Euro k 22.9.2013 v hodnote 1.085,42 Eur, podielový list podielového fondu S. roku 2000 v počte 10 ks podielov, podielový list podielového fondu 5-ročný - B. roku 2001 v počte 10 ks podielov a dlhopisový V. v počte 575 ks k 22.9.2013 v hodnotách 442,81 Eur, 440,15 Eur a 21,32 Eur, hotovostné výbery z jej účtov v sume 6.638,78 Eur a 9.958,18 Eur a tiež nadobudla pasívum v hodnote 730,31 Eur a zároveň jej vznikla povinnosť vrátiť späť do spoločného majetku sumu 1.700,68 Eur, ktorá predstavovala príslušnú percentuálnu všeobecnú hodnotu vitráží, zabudovaných do jej rodinného domu na ulici R.. Pri zohľadnení skutočnosti, že jej podiel z bezpodielového spoluvlastníctva manželov - účastníkov má predstavovať sumu 156.022,815 Eur (t. j. 50 % podiel na sume 312.045,63 Eur), jej tak vznikol preplatok nad uvedený podiel v sume 140.552,195 Eur [t. j. (61.113 Eur + 213.372,58 Eur + 138,08 Eur + 983,09 Eur + 1.355,82 Eur + 16,50 Eur + 39,81 Eur + 1.085,42 Eur + 442,81 Eur + 440,15 Eur + 21,32 Eur + 6.638,78 Eur + 9.958,18 Eur - 730,31 Eur + 1.700,68 Eur) - 156.022,815 Eur = +

140.552,195 Eur - presahujúca čiastka nad hodnotu jej podielu], súd prvej inštancie rozhodol o povinnosti žalovanej vyplatiť žalobcovi sumu 140.552,195 Eur.

3. Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo 14. marca 2019 sp. zn. 3Co/296/2018 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie a rozhodol, že nepriznáva stranám sporu nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd prvej inštancie správne nezohľadnil investície otca žalovanej S. D. str. do výstavby nehnuteľnosti a to aj čo sa týka vrátkov z pôžičiek od C. C. a X., ako aj vklad tichého spoločníka S. N. a následne aj pôžičku od pána A., pričom žalovaná žiadnymi novými dôkazmi tieto skutkové zistenia ani nevyvrátila ani nespochybnila, a to aj čo sa týka určenia súpisu aktív patriacich žalovanej, do ktorých bola správne poňatá aj výplata dividend, ako aj výbery žalovanej, keďže opätovne žalovaná nepreukázala, na aký účel boli výbery z týchto účtov použité a keďže súd prvej inštancie konštatoval, že ich použitie bolo na bežné účely, správne ich opätovne zahrnul do masy vyporiadania BSM strán sporu so započítaním aj pasív, ktoré boli v konaní jednoznačne preukázané, so zreteľom aj na stav účtovníctva žalovanej. Konštatoval, že súd prvej inštancie preto pri vyporiadaní BSM strán sporu správne vychádzal z celkovej hodnoty bezpodielového spoluvlastníctva strán sporu vo výške 298.344,95 Eur, po odrátaní hodnoty pasív vo výške 730,31 Eur ako zostatku na konte úveru č. XXXXXXXXXXXX v N. a keďže k tejto sume ešte pripočítal 12.000 Eur predstavujúcu znehodnotenie nehnuteľnosti dvojgaráže spôsobenej žalobcom + 1.700,68 Eur predstavujúcu príslušnú percentuálnu všeobecnú hodnotu vitráží zabudovaných do rodinného domu žalovanej, keďže vitráž bola zhotovená z prostriedkov patriacich do BSM manželov a rovnako správne vec právne posúdil veci v zmysle § 150 Občianskeho zákonníka, nakoľko pri vyporiadaní vychádzal z toho, že podiely oboch strán sporu na vyporiadaní BSM sú rovnaké, určil sumu 156.022,815 Eur ako podiel jednej zo strán. Vo vzťahu k disparite podielov uviedol, že túto súd prvej inštancie správne posúdil, keď dospel k záveru, že nezhody medzi stranami sporu nastali až od Vianoc 2002 a prestali sa rozprávať až od júla 2003, čo ale nemalo žiaden vplyv na fungovanie vo vzťahu k ich deťom, s ktorými aj potom trávili spoločný čas, chodili s nimi na prechádzky, či k doktorovi s tým, že z rozvodového spisu ani nevyplýva skutočnosť, aby žalobca nejakým spôsobom starostlivosť o rodinu zanedbával, aj keď mal podstatne nižší príjem ako žalovaná a k fyzickému násiliu, na ktoré poukazovala žalovaná, došlo až po zániku BSM strán sporu, čo aj podľa odvolacieho súdu nemôže mať vplyv na disparitu vyporiadania ich BSM, keďže žalobca sa v rámci svojich možností podieľal na tvorbe ich BSM. Čo sa týka stanovenia hodnoty masy BSM so zreteľom na čisté obchodné imanie podniku žalovanej ku dňu zániku BSM s odkazom na to, že súd prvej inštancie (podľa názoru žalovanej) nesprávne stanovil všeobecnú hodnotu masy BSM, keďže nevzal do úvahy skutočnosť, že žalovaná podnikala už pred uzavretím manželstva a počas podnikania mala nielen aktíva ale aj pasíva, odvolací súd v tomto smere poukázal na závery znaleckých dokazovaní vykonávaných v tomto smere a na to, že z nich jednoznačne vyplývajú nezrovnalosti v stave účastníctva žalovanej, berúc do úvahy aj pôžičky, ktoré mali byť použité pri financovaní výstavby dvojgaráže otcom žalovanej, ktorých pravosť a dôvodnosť v konaní preukázaná žalovanou nebola, keďže súd prvej inštancie uviedol, že vzhľadom na príjem otca žalovanej a jeho výdavky a platenie ďalších úverov to nemohlo byť možné z jeho strany vzhľadom na jeho reálnu finančnú situáciu, ako aj nezhody vo vedení účastníctva zo strany žalovanej. Odvolací súd záverom uviedol, že nakoľko žalovaná ďalšie dôkazy v tomto smere nenavrhovala, pričom ide o sporové konanie a je teda povinnosťou preukázať stranou sporu tvrdené skutočnosti, napriek tomu, že žalovaná v odvolacom konaní opakovane popierala výšku hodnoty čistého obchodného imania podniku žalovanej ku dňu zániku BSM, ako aj zaradenie spotrebovaných finančných prostriedkov do masy BSM, rovnako aj financovanie výstavby stavby dvojgaráže z príjmov otca žalovanej, tieto tvrdenia ňou predloženými dôkazmi neboli preukázané, a preto odvolací súd konštatoval správnosť a úplnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie čo sa týka stanovenia predmetu BSM a jeho vyporiadania.

4. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej ako „dovolateľka“) dovolanie, ktoré odôvodnila poukazom na § 420 písm. f/ CSP a § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP. Vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP dovolateľka namietala, že sa súd absolútne nevyporiadal so zásadnými otázkami nastolenými žalovanou, hoci tieto by boli kľúčové pre rozhodnutie súdu a aj pre jeho postup pred vydaním rozhodnutia. Nesprávny procesný postup súdu videla predovšetkým v tom, že súd aj napriek tomu, že znalci, ktorí boli do konania pribratí, stanovili hodnotu čistého obchodného imania podniku

žalovanej ku dňu vzniku BSM a ku dňu zániku BSM, pričom súd poňal do BSM hodnotu čistého obchodného imania žalovanej ku dňu zániku BSM. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedla, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke „či pri oceňovaní vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa má vychádzať zo stavu vecí ku dňu BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu“, pričom poukázala aj na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. R 42/1972, sp. zn. 5 Cdo 95/2008 a sp. zn. 2 Cdo 176/2011. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená a to od otázky „či je možné pod výnosom z podnikania rozumieť čistú hodnotu obchodného imania podniku žalovanej nadobudnutého pred vznikom BSM stanovenú ku dňu zániku BSM a túto poňať do aktív BSM, hoci podnik bol vytvorený pred vznikom BSM“. Dovolateľka uviedla, že túto otázku odvolací súd nesprávne právne zhodnotil, keď súhlasil s názorom súdu prvej inštancie o zahrnutí hodnoty čistého obchodného imania podniku k u dňu zániku manželstva a predmetom vyporiadania mohli byť len výnosy z podnikania. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie a zároveň navrhla, aby dovolací súd odložil vykonateľnosť rozhodnutia odvolacieho súdu.

5. K dovolaniu sa vyjadril žalobca. Uviedol, že navrhuje zamietnuť návrh dovolateľky na odklad vykonateľnosti rozhodnutia a zároveň navrhol, aby dovolací súd dovolanie pre nedôvodnosť zamietol.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil splnenie predpokladov pre odloženie vykonateľnosti napadnutého rozhodnutia v zmysle § 444 ods. 1 CSP a v súlade s ustálenou praxou tohto súdu o tom nevydal samostatné rozhodnutie.

7. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej ako „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie bolo podané včas (§ 424 CSP) a to oprávneným subjektom (§ 427 CSP), zastúpeným podľa § 429 ods. 1 CSP skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti, pričom zistil, že dovolanie je potrebné odmietnuť, nakoľko nie je prípustné.

8. V zmysle § 420 CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

8.1. V zmysle § 421 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

9. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

10. V danom prípade dovolací súd prioritne posudzoval prípustnosť dovolania, t. j. či boli splnené podmienky stanovené zákonom pre vecné prejednanie dovolania.

11. Odborná spisba rozdeľuje podmienky prípustnosti dovolania na objektívne: a) prípustný predmet, b) lehota na podanie dovolania, c) náležitosti dovolania a na subjektívne, t. j. osoba oprávnená podať dovolanie (Ficová a kol. Občianske procesné právo, Druhé aktualizované a doplnené vydanie, Bratislava, Vydavateľské oddelenie Právnickej fakulty UK, 2008, str. 344).

11.1. V Civilnom sporovom poriadku sú jednotlivé podmienky prípustnosti dovolania upravené nasledovne: v ustanoveniach § 420 až § 423 je upravený prípustný predmet, v ustanovení § 427 je stanovená lehota na podanie dovolania, v ustanovení § 428 sú stanovené náležitosti dovolania a v

ustanovení § 424 až § 426 sú upravené osoby, ktoré sú oprávnené podať dovolanie.

12. Teda ako je uvedené v bode 4., dovolateľka v danom prípade vyvodzuje prípustnosť a dôvodnosť svojho dovolania z § 420 písm. f/ CSP a z § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP. Ako vyplýva z obsahu dovolania vo vzťahu k § 420 písm. f/ CSP, dovolateľka namieta, že odvolací súd sa nevyporiadal s poňatím hodnoty čistého obchodného imania podniku žalovanej ku dňu zániku BSM do aktív BSM, hoci dovolateľka podnik nadobudla pred vznikom BSM.

13. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávného rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Z obsahu dovolania vyplýva, že dovolateľka namietala, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie dostatočne.

14. V súvislosti s námietkou uvedenou v dovolaní, dovolací súd uvádza a v tomto smere odkazuje na stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, ktoré je aktuálne a pre súdnu prax použiteľné aj po 1. júli 2016, ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“ Dovolací súd pripomína, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Účelom odôvodnenia rozhodnutia je vysvetliť postup súdu a dôvody jeho rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu navyše musí byť aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v dovolacom konaní. Ak rozhodnutie odvolacieho súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 393 CSP, je nepreskúmateľné. Právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné atribúty spravodlivého súdneho procesu, a táto skutočnosť jednoznačne vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. Z judikatúry tohto súdu vyplýva, že na taký argument strany sporu, ktorý je pre rozhodnutie podstatný a rozhodujúci, sa vždy vyžaduje špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Podľa konštantnej judikatúry Ústavného súdu SR (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04) „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany; t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takémuto uplatneniu“.

15. Po preskúmaní veci dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre uplatnenie druhej vety stanoviska R 2/2016, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (pozri napríklad Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009, prípadne Ryabikh proti Rusku z roku 2003). V súvislosti s dovolacou námietkou týkajúcou sa nepreskúmateľnosti treba pripomenúť, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú jednotu, v dôsledku čoho ich treba chápať ako celok. V odôvodnení napadnutého rozsudku

odvolací súd uviedol, čoho a z akých dôvodov sa žalobca domáhal, čo navrhovala žalovaná, z ktorých skutočností a dôkazov súdy vychádzali, akými úvahami sa riadil prvoinštančný súd; odvolací súd zaujal aj závery k jeho právnomu posúdeniu, s ktorým sa stotožnil a vysvetlil, pričom tu je potrebné zdôrazniť, že prvoinštančné a odvolacie konanie tvorí z hľadiska jeho predmetu jeden celok (sp. zn. IV. ÚS 372/2008, IV. ÚS 350/2009). Obsah spisu preto nedáva podklad pre záver, že odvolací súd svoje rozhodnutie náležite neodôvodnil. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f/ CSP nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľky.

16. Vo vzťahu k § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP dovolateľka uviedla, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v otázke „či pri oceňovaní vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa má vychádzať zo stavu vecí ku dňu BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu“, pričom poukázala aj na rozhodnutie dovolacieho súdu sp. zn. R 42/1972, sp. zn. 5 Cdo 95/2008 a sp. zn. 2 Cdo 176/2011. Vo vzťahu k námietke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP uviedla, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená a to od otázky „či je možné pod výnosom z podnikania rozumieť čistú hodnotu obchodného imania podniku žalovanej nadobudnutého pred vznikom BSM stanovenú ku dňu zániku BSM a túto poňať do aktív BSM, hoci podnik bol vytvorený pred vznikom BSM“.

17. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad ustanovení Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o právnu otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním, nie o právnu otázku, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

18. K prípustnosti dovolacieho dôvodu vyplývajúceho z § 421 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP, v rámci ktorého dovolateľka namietala odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolací súd uvádza, že v dovolaní, ktorého prípustnosť sa vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, by mal dovolateľ: a) konkretizovať právnu otázku riešenú odvolacím súdom a uviesť, ako ju riešil odvolací súd, b) vysvetliť (a označením konkrétneho rozhodnutia najvyššieho súdu doložiť), v čom sa riešenie právnej otázky odvolacím súdom odklonilo od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, c) uviesť, ako mala byť táto otázka správne riešená. Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu právnej otázky, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému v § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

19. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. b/ CSP dovolací súd uvádza, že uvedený dôvod prípustnosti dovolania proti rozhodnutiam odvolacieho súdu predpokladá, že danú právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu preto daná potreba, aby dovolací súd ako najvyššia súdna autorita túto otázku vyriešil.

20. So zreteľom na riadne nastolenie právnych otázok spôsobom zodpovedajúcim § 432 ods. 2 CSP a v situácii, že dovolanie dovolateľky je v danom prípade procesne prípustné, dovolací súd v zmysle uvedeného pristúpil k právnomu posúdeniu vyššie nastolených právnych otázok dovolateľky.

21. Vo vzťahu k otázke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP „či pri oceňovaní vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa má vychádzať zo stavu vecí ku dňu BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu“ dovolací súd uvádza nasledovné:

22. Dovolateľkou vymedzená právna otázka ohľadom „či pri oceňovaní vecí patriacich do vyporiadavaného BSM sa má vychádzať zo stavu vecí ku dňu BSM, avšak z ceny v čase, kedy dochádza k vyporiadaniu“ nie je tou právnou otázkou, od vyriešenia ktorej v skutočnosti záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Odvolací súd založil svoje rozhodnutie predovšetkým na posúdení disparity podielov strán sporu ako aj na posúdení a stanovení hodnoty masy BSM. Odvolací súd tak vôbec neriešil túto dovolateľkou vyššie nastolenú otázku, pretože takto nastolenú otázku dovolateľka v konaní pred odvolacím súdom vôbec nenamietala (resp. nenastolila).

23. Vo vzťahu k dovolacej otázke vyplývajúcej z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP v prejednávanej veci dovolateľka odôvodnila uplatnený dovolací dôvod tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky „či je možné pod výnosom z podnikania rozumieť čistú hodnotu obchodného imania podniku žalovanej nadobudnutého pred vznikom BSM stanovenú ku dňu zániku BSM a túto poňať do aktív BSM, hoci podnik bol vytvorený pred vznikom BSM“. V tejto súvislosti dovolací súd uvádza nasledovné:

24. Pokiaľ dovolateľka vyvodila prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, dovolací súd uvádza, že uvedený dôvod prípustnosti dovolania predpokladá, že dovolateľ v dovolaní vymedzí práve tú právnu otázku (nie inú), od vyriešenia ktorej záviselo dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu.

25. V prejednávanej veci dovolateľka uviedla, že uvedenú právnu otázku odvolací súd nesprávne posúdil, keď súhlasil so súdom prvej inštancie o zahrnutí hodnoty čistého obchodného imania podniku žalovanej ku dňu zániku manželstva a predmetom vyporiadania mohli byť len výnosy z podnikania, čím doplnila právnu otázku o posúdenie, čo je výnosom z podnikania.

26. Dovolací súd uvádza, že pod pojmom „čisté obchodné imanie“ v zmysle § 6 ods. 3 Obchodného zákonníka sa rozumie obchodný majetok po odpočítaní záväzkov vzniknutých podnikateľovi v súvislosti s podnikaním. Vyjadruje teda aktíva podnikateľského subjektu zmenšené o jeho pasíva (záväzky). Naproti tomu „výnosy z podnikania“ sú peňažnou čiastkou, ktorú podnik získal zo všetkých svojich činností za určité účtovné obdobie bez ohľadu na to, či v tom období došlo k ich úhrade. To je princíp podľa tzv. aktuálneho účtovníctva. Výnosy sa tu odlišujú od príjmov, náklady od výdajov a zisk od cash flow.. (MAJDÚCHOVÁ, H. - NEUMANNOVÁ, A.: Podnik a podnikanie. Bratislava : Sprint, 2009, 3. vyd., 207).

27. Dovolací súd vzhľadom na uvedené konštatuje, že odvolací súd neriešil otázku týkajúcu sa výnosov z podnikania. Z odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu však jasne vyplýva, že od vyriešenia uvedenej právnej otázky nezáviselo a ani nemohlo závisieť rozhodnutie odvolacieho súdu, pretože odvolacím súdom táto otázka tak, ako ju vymedzila dovolateľka v dovolaní riešená nebola. Ako vyplýva z obsahu rozhodnutia odvolacieho súdu, odvolací súd riešil otázku stanovenia hodnoty masy BSM so zreteľom na čisté obchodné imanie podniku žalovanej ku dňu zániku BSM. Dovolací súd tak dospel k záveru, že uvedená dovolateľkou nastolená právna otázka nebola taktiež určujúca (kľúčová) pre meritórne rozhodnutie vo veci, pretože takto nastolenú právnu otázku dovolateľka odvolaciemu súdu ani nenastolila. Teda od jej vyriešenia rozhodnutie odvolacieho súdu nezáviselo, a preto nemôže byť spôsobilá založiť prípustnosť podaného dovolania. Prípustnosť dovolania dovolateľky teda z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nevyplýva.

28. Dovolací súd vzhľadom na uvedené v danom prípade dospel k záveru, že dovolanie dovolateľky nie je podľa § 420 písm. f/ CSP prípustné a nie je procesne prípustné ani podľa § 421 ods. 1 písm. a/ a písm. b/ CSP, tak neostávalo dovolaciemu súdu iné ako dovolanie podľa § 447 písm. c/ CSP odmietnuť.

29. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.